

KODIKOLOGIE

- *caudex, icis, m.*
- zkoumá rukopisy literární povahy
- latinská středověká kodikologie

- *Handschriftenkunde x Kodikologie, Codicology*
- *Überlieferungsgeschichte*

VÝVOJ KODIKOLOGICKÝCH STUDIÍ

- Cassiodorus (ca. 485–580)
- benediktinské kláštery (*ora et labora*)
- karolinská renesance
- humanismus
- 15. stol. – kardinál Bessarion, Iohannes Trithemius
- 17. stol. – Jean Mabillon, bollandisté
- 19. stol. – École des Chartes, MGH, Paříž – Leopold Delisle
- 1937 Institut de recherche et d'histoire des textes
[<http://www.irht.cnrs.fr/>]

VÝVOJ KODIKOLOGICKÝCH STUDIÍ

- Alphonse Dain, *Les Manuscrits*, Paris 1949
- od r. 1946 *Scriptorium* [<http://www.scriptorium.be/>]
Bulletin codicologique
- Manuscripta Mediaevalia [<http://www.manuscripta-mediaevalia.de/>]
- Codices Manuscripti, ÖNB Wien
[<http://www.hollinek.at/>]

VÝVOJ KODIKOLOGICKÝCH STUDIÍ

Catalogus codicum manu scriptorum Latinorum, qui in c. r. bibliotheca publica atque universitatis Pragensis asservantur, J. Truhlář (1905–1906)

Soupis rukopisů knihovny metropolitní kapitoly pražské, A. Patera – A. Podlaha (1910–1922)

Soupis rukopisů Národního musea v Praze, F. M. Bartoš (1926–1927)

1953 Komise pro soupis rukopisů (Václav Vojtíšek)

Oddělení pro soupis a studium rukopisů (Masarykův ústav a Archiv AV ČR):
[<http://www.mua.cas.cz/cs/taxonomy/term/40/all>]

Průvodce po rukopisných fondech v ČR

Studie o rukopisech

PRAMENY A JEJICH KLASIFIKACE

- zmínky o rukopisech
- výpůjční seznamy
- inventáře a katalogy

I. Hlaváček. *Středověké soupisy knih a knihoven v českých zemích.*

AUC-Phil. et hist., Monographia XI. Praha: UK, 1966.

I. Hlaváček. *Knihy a knihovny v českém středověku. Studie k jejich dějinám do husitství.* Praha: Karolinum, 2005.

Catalogi librorum vetustissimi Universitatis Pragensis – Die ältesten Bücherkataloge der Prager Universität. Ed. F. Šmahel – Z. Silagiová. CCCM 271. Turnhout: Brepols, 2015.

Mittelalterliche Bibliothekskataloge Deutschlands und der Schweiz (4 vols.),
1918–2009, P. Lehmann – P. Ruf et al.

Kletba Hildebertova

Praha, Knihovna metropolitní kapituly, XXI/1, fol. 153r

21	Supra pro precepta doctorum etiam in summa finita		
22	Doctor etiam de vera pace scriptura scriptura et scriptura		
	Augustini Soliloquia	1	
	De civitate Dei	2	
	De magistro	3	
	De sermone dominicali	4	
	De sermone dominicali	5	
	De sermone dominicali	6	
	De sermone dominicali	7	
	De sermone dominicali	8	
	De sermone dominicali	9	
	De sermone dominicali	10	
	De sermone dominicali	11	
	De sermone dominicali	12	
	De sermone dominicali	13	

	Sermo de sanctis	100	
	Sermo de sanctis	101	
	Sermo de sanctis	102	
	Sermo de sanctis	103	
	Sermo de sanctis	104	
	Sermo de sanctis	105	
	Sermo de sanctis	106	
	Sermo de sanctis	107	
	Sermo de sanctis	108	
	Sermo de sanctis	109	
	Sermo de sanctis	110	
	Sermo de sanctis	111	
	Sermo de sanctis	112	
	Sermo de sanctis	113	
	Sermo de sanctis	114	
	Sermo de sanctis	115	
	Sermo de sanctis	116	
	Sermo de sanctis	117	

Katalogy knihoven kolejí Karlovy university

Lobkovická knihovna v Roudnici nad Labem, VI E f 8

VNĚJŠÍ A VNITŘNÍ ZNAKY RUKOPISNÝCH KNIH

- vazba
- psací látka
- velikost rukopisu
- počet folií
- rozpis složek
- charakter písma
- stáří rukopisu
- provenience
- obsah
- rozpis textů
- incipit a explicit
- sekundární literatura

Kompozice středověkého rukopisu:

<http://www.getty.edu/art/gettyguide/videoDetails?segid=4260>

<http://www.getty.edu/art/collection/video/399904/making-manuscripts/>

Bamberg, Staatsbibliothek

MS Patr. 5, fol. 1v

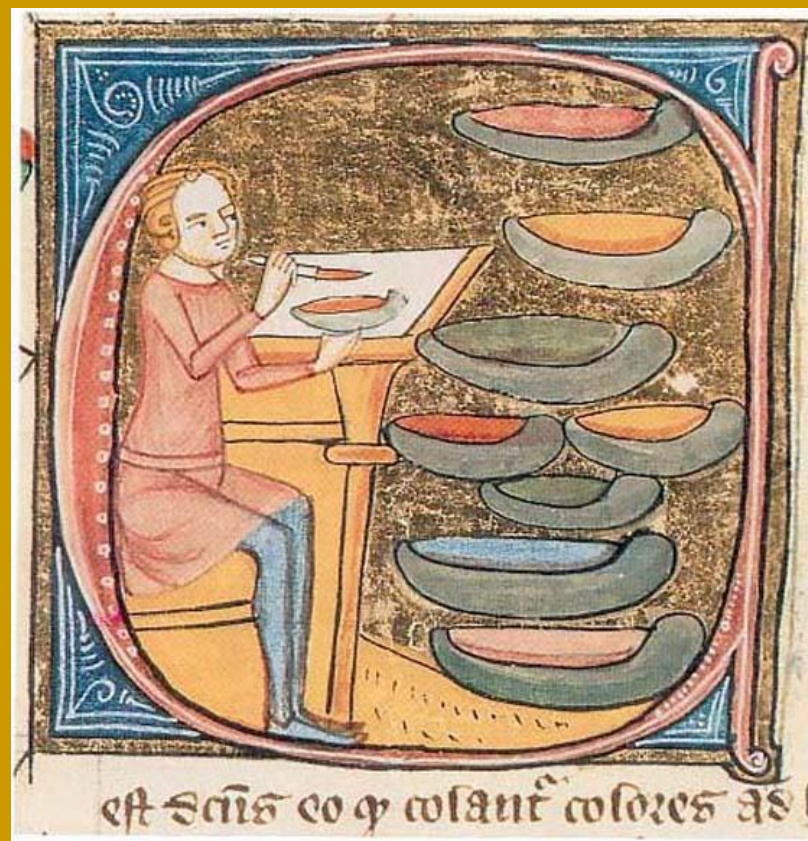

Durham, University Library,

Ms. Cosin V III 1, fol. 22v

PRODUKCE KNIH VE VRCHOLNÉM STŘEDOVĚKU

- stacionáři, pecia
- kustody
- reklamanty
- foliace, paginace
- kolofón

London, British Library

Royal 6 E VI, fol. 329

DĚJINY RUKOPISNÝCH KNIHOVEN

- raný středověk do konce 8. století
církevní fondy (kláštery)
- období karolinské renesance do 12. století
papežská knihovna
Richard de Bury – *Philobiblon*
Richard de Fournival – *Biblionomia*
- období 13.–15. století
univerzitní knihovny
Benátky – Marciana; Florencie – Medicejská knihovna;
Corviniana

RUKOPISNÉ KNIHOVNY - ČECHY

- od počátků do 14. století
knihovna pražské kapituly
- polovina 14. století – začátek husitských válek
založení pražské univerzity (1348)
panovnická knihovna (Karel IV., Václav II.)
- husitství – 16. století (knihtisk)

Vybraná literatura

- Ivan Hlaváček. *Úvod do latinské kodikologie*. Praha: Univerzita Karlova, 1994².
- Karl Löffler. *Einführung in die Handschriftenkunde*. Stuttgart: Hiersemann, 1997 (1927¹).
- P. O. Kristeller. *Latin Manuscript Books before 1600. A List of the Printed Catalogues and Unpublished Inventories of Extant Collections*. New York, 1966³.
- *Guide to Manuscript Collections in the Czech Republic*. Ed. Marie Tošnerová (with P. Brodský, M. Hradilová, M. Hrdinová, S. Petr, M. Šumová). Praha: Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, 2011.
- Mary A. and Richard H. Rouse. *Authentic Witnesses: Approaches to Medieval Texts and Manuscripts*. Notre Dame, Indiana: University of Notre Dame Press, 1991.
- Raymond Clemens – Timothy Graham. *Introduction to manuscript studies*. Ithaca – London: Cornell University Press, 2007.
- Albert Derolez, *Les catalogues de bibliothèques*. (Typologie des sources du Moyen-âge occidental, 31) Turnhout: Brepols, 1979.
- *Colophons de manuscrits occidentaux des origines au XVIe siècle*. 6 sv. Freiburg 1965–1982.
- Digitized Medieval Manuscripts Maps: <http://digitizedmedievalmanuscripts.org/>
- Medieval Manuscripts on the Web: <http://faculty.arts.ubc.ca/sechard/512digms.htm>